

Stoorvelddiagnosticus dr. Solleveld: 'De uitslag van het onderzoek bevestigt wat ik al jaren vermoedde.'

Onderzoek toont verband aan:

'Dwarse' verstandskies oorzaak van depressie

Het bekneld raken van de verstandskies in de bovenkaak kan een negatieve invloed hebben op de psyche. Vooral bij jongeren kan dat leiden tot depressie, angsten of anorexia. Tot deze opmerkelijke conclusie komen stoorvelddiagnosticus dr. Solleveld en psycholoog dr. De Wilde na een opzienbarend onderzoek. Aan BETER vertellen ze meer over de verrassende resultaten hiervan.

TEKST: DORITH WITTE FOTOGRAFIE: RONALD BRAKEL

'Verkeerde stand van verstandskies prikkelt gevoelsleven in negatieve zin'

door dit verzoek van Solleveld. 'Ik vond het een interessante wetenschappelijke vraag: 'hebben bekneld zittende verstandskiezen bij jongeren invloed op hun stemming'? Eerlijk gezegd had ik daar geen idee van. Van stoorvelddiagnostiek, het vakgebied van Solleveld, had ik nooit eerder gehoord. En waar het psychische problematiek bij jongeren betreft, zoek ik de oorzaak toch vooral tussen de oren en zeker niet bij bekneld zittende verstandskiezen.'

Toeval is uitgesloten

'Aan ons onderzoek hebben vijftien meisjes en jongens in de leeftijd van achttien tot vijfentwintig jaar meegedaan en ook tien tandartsen,' legt psycholoog De Wilde uit. 'Er zijn röntgenfoto's van de jongeren gemaakt van de boven- en onderkaak. Vervolgens kregen zij de opdracht een vragenlijst in te vullen waaruit heel specifiek hun stemming en psychische gesteldheid naar voren kwamen.'

De verwachte samenhang tussen nog niet doorgebroken verstandskiezen of bekneld zittende verstandskiezen en de mate van een depressieve stemming werd in dit onderzoek onomstotelijk aangetoond. Voor mij is de uitslag van dit verkennend onderzoek een verrassing, vooral omdat de verschillen in gemoedstoestand tussen jongeren mét beknelde verstandskiezen en hen bij wie dat niet het geval was, zo duidelijk aanwezig is. Toeval is hier uitgesloten.'

Dat het bekneld zitten van de verstandskiezen in de bovenkaak zeer waarschijnlijk in relatie staat met de toename van depressiviteit bij jongeren in de leeftijd van vijftien tot vijfentwintig jaar, is voor mij een bevestiging van wat ik al jaren vermoedde,' begint stoorvelddiagnosticus dr. H.A. Solleveld. 'In mijn Praktijk voor Poliklinische Stoorvelddiagnostiek in Soest zie ik geregeld dat ook ouderen jarenlang lichamelijke, maar vooral ook psychische klachten kunnen hebben door verstandskiezen die niet zijn door-

gebroken of bekneld zitten in de bovenkaak omdat er gewoonweg geen plaats voor is. Aangezien die invloed van de verstandskiezen op psychische klachten vooral bij jongeren naar mijn idee heel duidelijk is, heb ik contact gezocht met psycholoog dr. E.J. de Wilde van de vakgroep Klinische- en Gezondheidspsychologie van de Rijksuniversiteit Leiden met de vraag of hij een verkennend onderzoek wilde doen naar dit fenomeen bij jongeren tussen achttien en vijfentwintig jaar.' Psycholoog E.J. de Wilde was verrast

Depressie, apathie en anorexia

Dr. Solleveld: 'Ik heb daar wel een verklaring voor. Onze kaken zijn evolutionair steeds smaller geworden, onder meer door eetgewoonten. Daardoor is er minder ruimte over voor de verstandskiezen. Ook door het dragen van een beugel of een spandraad wordt de ruimte achterin geforceerd klein gehouden, waardoor de verstandskies in een hoek wordt gedrukt met als gevolg een aanhoudende irritatie.

Over het algemeen breken de verstandskiezen door tussen het achttiende en vijfentwintigste jaar. Tijdens het doorbraakproces, of als de kies klem komt te zitten door ruimtegebrek, oefent deze druk uit op de omgeving. Je kunt het vergelijken met het doorkomen van de eerste melktanden. Ook dan is er sprake van een prikkeling vanuit het gebit die via ingewikkelde neurologische processen het onwillekeurige zenuwstelsel uit balans brengt. Die prikkeling leidt bij een jong kind soms tot maag-darmstoornissen, koorts of diarree. Is de melktand eenmaal doorgebroken en daarmee het prikkelingsyndroom opgeheven, dan verdwijnen deze verschijnselen.

De problemen met de 'worstelende' of klem zittende verstandskies bij pubers en volwassenen geeft ook die prikkeling, maar dan vooral in het gebied van de hersenen waar het gevoelsleven zetelt. Daardoor kunnen de hormonale en neurale regelmechanismen in dit deel van de hersenen uit balans raken. Dit verschijnsel werd een aantal jaren geleden al onderzocht door de Duitse artsen Voll (1977) en Adler (1983). Zij kwamen tot de ontdekking dat veel van hun jongere patiënten die klachten hadden als depressie, apathie, toename van introversie, angst en anorexia, in dezelfde periode met het probleem zaten van de doorbraak of net-niet doorbraak van de verstandskies.'

Verstandskies preventief laten trekken?

Wat is dan de remedie? 'Die verstandskies moet er uit,' vindt de stoorvelddiagnosticus. 'Ook al ondervind je er geen gebitsproblemen van. Opvallend bij de uitkomsten van dit onderzoek is dat niet-doorgebroken verstandskiezen in de bovenkaak meer depressieve gevoe-

Petra van Ommen (28):

'Die nare klachten verdwenen na het verwijderen van verstandskies'

De achtentwintigjarige Petra uit Uithoorn heeft zelf ondervonden hoe haar verstandskies ongemerkt de oorzaak van haar depressieve gedachten was. 'Toen ik zestien jaar was, begonnen de klachten. Ik voelde me constant moe, had nergens zin in en na verloop van tijd wilde ik alleen nog maar de hele dag in bed blijven. Aanvankelijk dacht ik dat ik misschien de vermoeidheidsziekte ME had. Volgens mijn huisarts was dat niet het geval. 'Ik denk dat het psychische pijn is', zei hij. Hij doelde op mijn moeder die overleed toen ik dertien jaar oud was. Hij schreef slaappillen voor, maar die wilde ik liever niet nemen. Eigenlijk voelde ik me steeds beroerder en ik kreeg daarbij ook nog last van zware migraine.

Bij toeval kwam ik in contact met de Praktijk voor Poliklinische Stoorvelddiagnostiek van dr. Solleveld. Hij constateerde dat door mijn amalgaamvullingen een behoorlijke dosis kwik in mijn lichaam terecht was gekomen. Misschien kwam daar de migraine vandaan? Bovendien lag één van mijn verstandskiezen over de wortels van de andere kiezen heen. Mijn tandarts had gezegd: 'Als je er geen last van hebt, haal ik die verstandskies er niet uit.' Dr. Solleveld wilde deze verstandskies echter onmiddellijk verwijderen omdat het volgens hem 'een stoorzender' was. De kaakchirurg heeft er toen nog een enorm karwei aan gehad om de kies eruit te krijgen.

Daarna heb ik ook al mijn amalgaamvullingen laten verwijderen. Het resultaat van de twee ingrepen was goed. Niet meteen, maar geleidelijk aan voelde ik me steeds beter. Na een paar maanden was ik volledig bevrijd van migraine-aanvallen en mijn sombere gedachten verdwenen ook geleidelijk. Ik voel me nu niet meer moe, maar juist vol energie.'

lens veroorzaken dan die in de onderkaak. Het gaat dus vooral om de bovenkaak. Laat de tandarts een OPG maken (orthopantogram). Dat geeft een totaal overzicht van het gebit. Het gaat dan om de vraag: zit er een verstandskies, hoe is de ligging en is er voldoende ruimte om door te komen? Als daar twijfel over bestaat, vind ik het raadzaam de kies preventief te trekken om mogelijke problemen te voorkomen. Bij mijn eigen kinderen heb ik de verstandskiezen er ook preventief uit laten halen.'

Psycholoog De Wilde is wat voorzichtiger. 'Ik zou jongeren met klachten van depressieve aard niet meteen naar de tandarts of stoorvelddiagnosticus sturen. Eerst onderzoeken of er geen andere aanleiding is, en dan eventueel dit soort biologische factoren erbij betrekken.'

 ZIE INFO-PAGINA 50

Psycholoog dr. De Wilde: 'De uitslag van het onderzoek is voor mij verrassend.'